EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 6.7.2022.
COM(2022) 326 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

par to deleģēto pilnvaru īstenošanu, kas Komisijai piešķirtas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem

KOMISIJAS ZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

par to deleģēto pilnvaru īstenošanu, kas Komisijai piešķirtas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem

1. Ievads

Ar šo ziņojumu Komisija pilda pienākumu, kas tai noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 25. oktobra Regulas (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem (turpmāk "Pārtikas informācijas regula")[1] 51. panta 2. punktā. Pārtikas informācijas regula nosaka vispārīgos principus, prasības un atbildību attiecībā uz pārtikas produktu informāciju un jo īpaši pārtikas marķēšanu. Pārtikas produktu informācijas sniegšanas mērķis ir panākt augstu patērētāju veselības un interešu aizsardzības līmeni, ļaujot galapatērētājiem izdarīt apzinātu izvēli un droši lietot pārtiku, jo īpaši aiz veselības, ekonomiskiem, vides, sociāliem un ētiskiem apsvērumiem.

Pārtikas informācijas regulas 51. panta 2. punkts Komisijai piešķir pilnvaras pieņemt deleģētos aktus par tematiem, kas minēti šādos noteikumos:

- 9. panta 3. punkts: Komisija var noteikt kritērijus, saskaņā ar kuriem vienu vai vairākas obligātās ziņas var parādīt ar piktogrammām vai simboliem, nevis ar vārdiem vai skaitļiem, lai patērētāji varētu izmantot arī citus izteiksmes līdzekļus. šajā sakarā jānodrošina tāds pats informācijas līmenis kā ar vārdiem un skaitļiem un jāņem vērā pierādījumus, ka patērētāji attiecīgo informāciju uztver vienādi.
- 10. panta 2. punkts: Komisija var grozīt III pielikumu, kurā ir noteiktas papildu obligātās ziņas par īpašiem pārtikas produktu veidiem vai kategorijām, lai nodrošinātu patērētāju informēšanu par šiem pārtikas produktiem un ņemtu vērā tehnikas progresu, zinātnes attīstību, patērētāju veselības aizsardzību vai drošu pārtikas produkta lietošanu.
- 12. panta 3. punkts: ja konkrētām obligātajām ziņām labāk ir pielāgoti citi līdzekļi, Komisija var noteikt kritērijus, saskaņā ar kuriem noteiktas obligātās ziņas var sniegt ar citiem līdzekļiem, nevis uz iepakojuma vai etiķetes. Tādos gadījumos jānodrošina tāds pats informācijas līmenis patērētājiem, ņemot vērā pierādījumus, ka patērētāji to uztver vienādi un ka patērētāji šos līdzekļus plaši izmanto.
- 13. panta 4. punkts: lai sasniegtu šīs regulas mērķus, Komisijai jānosaka obligāto ziņu salasāmības noteikumi. Neskarot 16. panta 1. un 2. punktu, prasību, ka pārtikas produkta nosaukumu, pārtikas produkta neto daudzumu un faktisko spirta tilpumkoncentrāciju dzērieniem, kuru alkohola saturs pārsniedz 1,2 tilpumprocentus, norāda vienā redzamības laukā, Komisija var attiecināt arī uz papildu obligātajām ziņām par īpašiem pārtikas produktu veidiem vai kategorijām.
- 19. panta 2. punkts: izņēmuma gadījumos un ņemot vērā to, cik būtisks patērētājam ir konkrētu pārtikas produktu veidu vai kategoriju sastāvdaļu saraksts, Komisija var papildināt sarakstu ar pārtikas produktiem, uz kuriem sastāvdaļu sarakstu var nenorādīt, ar noteikumu, ka nenorādīšanas rezultātā galapatērētājam vai ēdināšanas iestādēm netiek sniegta neatbilstīga informācija.

---

[1] Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1169/2011 (2011. gada 25. oktobris) par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem un par grozījumiem Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (EK) Nr. 1924/2006 un (EK) Nr. 1925/2006, un par Komisijas Direktīvas 87/250/EEK, Padomes Direktīvas 90/496/EEK, Komisijas Direktīvas 1999/10/EK, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2000/13/EK, Komisijas Direktīvu 2002/67/EK un 2008/5/EK un Komisijas Regulas (EK) Nr. 608/2004 atcelšanu (OV L 304, 22.11.2011., 18. lpp.).

- 21. panta 2. punkts: lai nodrošinātu, ka patērētāji tiek labāk informēti, un ņemtu vērā zinātnes un tehnikas attīstību, Komisijai jāpārskata un vajadzības gadījumā jāatjaunina II pielikumā dotais saraksts, kurā norādītas vielas vai produkti, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību.
- 23. panta 2. punkts: lai nodrošinātu, ka patērētāji var labāk izprast pārtikas produktu informāciju, kas dota marķējumā, attiecībā uz dažiem konkrētiem pārtikas produktiem Komisija var noteikt, ka to neto daudzums jāizsaka citādi nekā tilpuma vienībās (litros, centilitros, mililitros) šķidriem produktiem un masas vienībās (kilogramos, gramos).
- 30. panta 6. punkts: lai ņemtu vērā ziņu būtiskumu, Komisija, pievienojot vai svītrojot ziņas, var grozīt sarakstus ar: obligātajā paziņojumā par uzturvērtību iekļaujamām ziņām, ar ko to var papildināt (30. panta 2. punkts); paziņojumā par uzturvērtību iekļaujamo informāciju, ko var atkārtot (30. panta 3. punkts); paziņojuma par uzturvērtību saturu, ja šis paziņojums ir sniegts pēc brīvas izvēles uz alkoholiskiem dzērieniem, kuros alkohola koncentrācija ir mazāka nekā 1,2 tilpumprocenti (30. panta 4. punkts); paziņojuma par uzturvērtību saturu, ja šis paziņojums ir sniegts pēc brīvas izvēles uz nefasētiem pārtikas produktiem (30. panta 5. punkts).
- 31. panta 2. punkts: lai precīzāk aprēķinātu vitamīnu un minerālvielu saturu pārtikā, Komisija var pieņemt pārrēķina koeficientus vitamīniem un minerālvielām, kas var būt norādīti paziņojumā par uzturvērtību.
- 36. panta 4. punkts: ja pārtikas apritē iesaistītie uzņēmumi norāda atšķirīgu pēc brīvas izvēles sniedzamo pārtikas produktu informāciju, kā rezultātā patērētājs var tikt maldināts vai mulsināts, Komisija, lai nodrošinātu, ka patērētāji ir atbilstīgi informēti, papildus 36. panta 3. punktā minētajiem gadījumiem var paredzēt vēl citus gadījumus pārtikas produktu informācijas norādīšanai pēc brīvas izvēles.
- 46. pants: neskarot 10. panta 2. punktu un 21. panta 2. punktu, kas minēti iepriekš un skar attiecīgi III un II pielikuma grozījumus, Komisija var pielikumus grozīt, lai ņemtu vērā tehnikas progresu, zinātnes attīstību, patērētāju veselību vai patērētāju vajadzības pēc informācijas.

2. Juridiskais pamats

Saskaņā ar Pārtikas informācijas regulas 51. panta 2. punktu pilnvaras pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 9. panta 3. punktu, 10. panta 2. punktu, 12. panta 3. punktu, 13. panta 4. punktu, 18. panta 5. punktu, 19. panta 2. punktu, 21. panta 2. punktu, 23. panta 2. punktu, 30. panta 6. punktu, 31. panta 2. punktu, 36. panta 4. punktu un 46. pantu Komisijai sākumā tika piešķirtas uz 5 gadiem pēc 2011. gada 12. decembra. Ne vēlāk kā deviņus mēnešus pirms 5 gadu perioda beigām Komisijai bija jāsagatavo ziņojums par to pilnvaru deleģēšanas īstenošanu, kas tai piešķirtas ar Pārtikas informācijas regulu. Pilnvaru deleģēšana automātiski jāpagarina uz piecu gadu periodiem, ja vien Eiropas Parlaments vai Padome neiebilst pret šādu pagarināšanu vēlākais trīs mēnešus pirms katra perioda beigām.

Pirmo ziņojumu par saskaņā ar Pārtikas informācijas regulu piešķirto deleģēšanas pilnvaru īstenošanu Komisija pieņēma 2016. gada 11. martā[2]. Minētajā ziņojumā ir aprakstīti minētajā periodā veiktie pasākumi.

[2] Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par to deleģēto pilnvaru īstenošanu, kas Komisijai piešķirtas saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011 par pārtikas produktu informācijas sniegšanu patērētājiem. COM(2016) 138 final.

3. Deleģēšanas īstenošana

Periodā no 2016. gada 11. marta līdz šim brīdim Komisija nav konstatējusi vajadzību izmantot kādu no deleģētajām pilnvarām, kas piešķirtas ar Pārtikas informācijas regulu. Lai gan visas piešķirtās deleģētās pilnvaras joprojām ir atbilstīgas, lēmums tās neizmantot ir pieņemts, regulāri un pamatoti izvērtējot aspektus, uz kuriem pašreizējā periodā attiecas pilnvaru deleģēšana, pamatojoties uz valstu iestāžu, patērētāju un ieinteresēto personu atsauksmēm un ņemot vērā pieredzi, kas gūta, īstenojot Pārtikas informācijas regulu.

Jo īpaši Pārtikas informācijas regulas 13. panta 1.–3. punktā ir noteiktas obligāto datu noformējuma prasības, lai dati būtu viegli saskatāmi, skaidri salasāmi un vajadzības gadījumā neizdzēšami. Jo īpaši, lai nodrošinātu datu salasāmību, regulas 13. panta 2. punktā, 13. panta 3. punktā un IV pielikumā ir noteiktas minimālās prasības attiecībā uz burtu izmēru, ņemot vērā materiāla virsmu. Pārtikas informācijas regulas 2. panta 2. punkta m) apakšpunktā definētā "salasāmība" attiecas arī uz citiem noformējuma aspektiem, piemēram, burtu atstarpēm, atstarpēm starp rindām, zīmju līnijas biezumu, rakstzīmju krāsu, šriftu, burtu platuma un augstuma attiecību un kontrastu starp druku un fonu. Šajā sakarā regulas 13. panta 4. punkts pilnvaro Komisiju noteikt papildu noteikumus par obligāto ziņu salasāmību regulas mērķu sasniegšanai. Pārtikas informācijas regulas 13. panta 1.–3. punkta īstenošana līdz šim nav devusi nekādus pierādījumus tam, ka ar spēkā esošajiem noteikumiem nevarētu pietiekami garantēt obligāto ziņu skaidru salasāmību. Ņemot vērā vispārējo mērķi panākt pareizo līdzsvaru starp patērētāju aizsardzību un elastīgumu, lai pārtikas apritē iesaistītajiem tirgus dalībniekiem ļautu netraucēti veikt uzņēmējdarbību, Komisija pašreizējā periodā nav konstatējusi, ka būtu lietderīgi īstenot saņemto pilnvarojumu ieviest papildu prasības attiecībā uz obligāto ziņu salasāmību.

Turklāt saskaņā ar Pārtikas informācijas regulas 21. panta 2. punktu, Komisijai sistemātiski jāpārskata II pielikumā dotais saraksts, kurā norādītas vielas vai produkti, kas izraisa alerģiju vai nepanesamību. Ņemot vērā šo pastāvīgo novērtēšanu, Komisija vajadzības gadījumā šo sarakstu atjaunina, lai nodrošinātu, ka patērētāji tiek labāk informēti, un lai ņemtu vērā zinātnes un tehnikas attīstību. Komisija pašreizējā periodā ir saskaņā ar minēto noteikumu cieši uzraudzījusi situāciju attiecībā uz vielām vai produktiem, kas var izraisīt alerģiju vai nepanesamību, un nav savākusi pierādījumus, kas liecinātu, ka būtu jāveic turpmāki pasākumi, lai grozītu Pārtikas informācijas regulas II pielikumu.

Kā paziņots Komisijas 2016. gada 11. marta ziņojumā par Komisijai piešķirtās deleģēšanas īstenošanu, 2018. gada 1. janvārī Pārtikas informācijas regulas 18. panta 5. punkts tika atcelts.

4. Secinājums

Kopš 2016. gada 11. marta Komisija nav izmantojusi deleģētās pilnvaras, kas tai piešķirtas ar Regulu (ES) Nr. 1169/2011. Komisija aicina Eiropas Parlamentu un Padomi šo ziņojumu pieņemt zināšanai.